

Iz prakse dela naših samoupravnih organov v podjetjih

Kje tiči zajec

Večkrat se je že zgodilo, da niso bili sklepčni in sejo delavskega sveta so morali znova sklicati. To se je zgodilo v Gorenjskem tisku, Planiki in drugod. Ob tem pojavu smo napravili malo anketo. Z anketo smo zajeli 15 podjetij različnih dejavnosti in velikosti iz kranjske, radovljiške in jeseniške občine. Pozanimali smo se samo za štiri stvari. Kdaj navadno sklicujejo seje samoupravnih organov, v delovnem času ali izven? Kakšna je udeležba? Kakšna nadomestila ali povračila stroškov plačujejo članom in, kakšno obliko uporabljajo za predhodno obveščanje članov o problemih, o katerih bodo na seji razpravljali in odločali.

Izd ni slab. V trinajstih podjetjih (razen z dveh imenovanih) ni bilo primerov nesklepnosti, čeprav je bila dostikrat udeležba majhna. V Zelezarni Jesenice je bila lani povprečna udeležba na

centralnem upravnem odboru 80-odstotna in na centralnem delavskem svetu 75-odstotna. Edino z udeležbo na zborih delavcev po ekonomskih enotah so bile včasih težave, tako da sedaj uveljavljajo prakso, da zbere sklicujejo navadno ob 13. uri, ker se navadno zavleče do 15. ure in tako vključijo dopoldansko in popoldansko izmeno.

Največkrat so seje izven delovnega časa, zlasti delavski sveti. Izjema je v Zelezarni, kjer delavski svet zaseda dopoldne, upravni odbor pa popoldne. V številnih podjetjih seje sklicujejo takoj po delu — LIK Kranj, Mesarsko podjetje Radovljica, Almira in tudi drugod.

Nadomestil in povračil stroškov navadno ne uveljavljajo. Skrbijo pa, da kdor ni bil na delu, mu sejo štejejo v delovni čas ali pa mu omogočijo, da zamujeno nadoknadi. »Sejnine« v znesku 300 din pa izplačujejo samo v LIK Kranj. Seje so plačevali tudi v Almiri, Planiki in Gradisu na Jesenicah, pa so to opustili.

Obveščanje članov o gradivu in problemih se je po vsej stvari pomankljivo. Samo v Zelezarni izdajajo vnaprej ustrezno snov. Drugod obvestijo vabljenega člana samo z dnevnim redom. Kljub temu, da udeležba na sejah ni slaba, pa se jasno kaže nezadostno obveščanje članov samoupravnih organov o problemih, ki so pred razpravo in odločanjem. Če k temu še prištejemo, da v mnogih primerih sprejeti sklepi ostanejo v zapisnikih je razumljivo, da mnogi člani ne hodijo radi na seje. Zelo je razširjena misel, da je to zgubljanje časa.

Korenine take miselnosti so zelo močne. Ob tem se vsiljuje vprašanje, kdo naj sestavlja dnevne reče seji in kaj naj na njih razpravljajo? Za dnevni red, ki ga predlaga direktor ali računovodja največkrat ni zanimanja. Zlasti, ker se problem prikaže preveč strokovno. Drugače pa je tam, kjer na dnevni red pridejo stvari od spodaj, na zahteve kolektiva, ekonomskih enot, sindikalne organizacije in podobno. Nikjer, niti v Zelezarni, člani samoupravnih organov ne dobijo v roke nekega problema z izdelanimi predlogi in razčističenimi pogledi o dobrih in slabih posledicah.

Povečana štednja z elektriko

Kranj, 18. februarja — Včerajšnje deževje in odjuga ni ublažilo perečega pomanjkanja električne energije. Zbirna jezera se niso napolnila, razen tega je prišlo do okvar na termoelektrarnah v Soštanju, Trbovljah in Brestanici. Zaradi tega je bila danes predpisana še strožja omejitev potrošnje. Večji potrošniki so porazdeljeni v štiri skupine. V prvo in drugo sodijo predvsem podjetja živilske stroke, zdravstvene ustanove, tiskarne in podobno. Zanje zaenkrat še ni predpisana omejitev.

Podjetja, ki so močni potrošniki, a nimajo lastnih elektrarn, morajo omejiti potrošnjo za 17 odstotkov, tista pa, ki imajo lastne vires energije pa vsaj za 50 odstotkov. Za vse kršilce so predvidene kazni.

Za široko potrošnjo, predvsem gospodinjstvom, ni mogoče predpisati odstotek omejitve. Zato se pri Elektro Kranj nadejajo, da bo za zaglego pripravili za štednjo. Če potrošniki ne bodo štedili bo potrebno občasno odklapljati cela območja, kar pa je seveda veliko bolj neprijetno kot uporaba elektrike nekoliko omejitvi. S.

O predlogih občinskih statutih

Kaj kažejo izkušnje

V časovni stiski gredo razprave o občinskih statutih že h kraju. V mesecu marcu bodo predlogi že pred občinskimi skupščinami v dokončni podobi. Po vseh občinah so bile razne oblike javnih razprav, na katerih so imeli občani možnost sodelovanja pri izdelavi tega važnega dokumenta. Statutarne komisije so prejele tudi precej predlogov in pripomb na prvotne osnutke. To velja za Kranj, Jesenice in Skofjo Loko. V radovljiški občini pa se bodo te dni začele javne, tako imenovane specializirane tribune, kakor so bile v Kranju, od katerih pričakujejo novih predlogov.

Kljub vsem tem oblikam in naporom raznih organov, ki sodelujejo pri organizaciji teh razprav pa moramo reči, da velika večina občanih ni seznanjena s statutom. To smo kaj hitro ugotovili pri anketi, ki smo jo izvedli med kolektivni in občani. Sli smo z vprašanjem, kaj ljudje mislijo o statutu, kaj predlagajo, da bi se še vneslo v to listino. Odgovori

so bili prav slabi, kajti ljudje so že slišali o statutu, pa vendar niso z njim toliko seznanjeni, da bi lahko karkoli rekli o njegovi vsebini. Kot uči teorija in tudi praksa dokazuje, krivde ni moč zvaliti na nepoučeno množico, marveč je treba vzroke iskati v oblikah razprav in podobno.

Glavna ugotovitev je, da so statuti preveč odkrnjeni od konkretnih potreb in teženj, kj jih ima vsak naš človek, kljub temu, da je vsebina le-teh pomembna za razvoj vsake občine in ob tem tudi za življenje občanov. Po vseh občinah naštevajo število sestankov, zborovanj in tribun, ki so bile organizirane za razprave, navajajo na tisoče razmnoženih izvodov osnutka, ki so jih razposlali občanom. Toda povprečni občan v teh formulacijah in pravnih določbah ne vidi samega sebe. Zato se ni ogrel za razprave.

Naj bo dovolj za ugotavljanje stanja, ki ni nobeno odkritje.

Kar 120 mlajših in starejših mladincev iz 26 slovenskih društev je v nedeljo nastopilo na republiškem prvenstvu v Kranju. V organizaciji smučarskega kluba Triglav, ki je zatajila le pri izračunavih rezultatov, so skakali na prenovljeni 45-metrski skakalnici na Gorenji Savi. — Med starejšimi mladinci je bil najboljši Jurman iz Ljubljane pred Stefančičem iz Kranja, medtem ko je bil pri mlajših najboljši domačin Bogataj pred Krznaričem iz Mojstrane. — Na sliki: tekmovalci gledajo svoje tovariše, kako skačejo prek mosta skakalnice

Načrt razvoja kmetijstva v zgornjem delu Gorenjske

Področij, ki bi bila primerna za intenzivno družbeno kmetijsko proizvodnjo, v zgornjem delu Gorenjske ni veliko. V glavnem je za tako proizvodnjo uporabna ravnina v okolici Radovljice, med Savo in Karavankami, ki na severozapad sega tja do Zirovnice, na jugovzhod pa nekako do Brezj. To območje, za katerega sta radovljiška in jeseniška občina skupaj izdelali 7-letni perspektivni načrt razvoja kmetijstva, zajema 3.189 hektarov obdelovalne zemlje, 1.189 hektarov pa so jo rezervirali za zasebne kmetovalce, ki bodo na obrobju še ostali. Vsa ostala zemlja v obbeh občinah bo še naprej

ostala v lasti privatnih kmetov, načrt pa predvideva, da bo združga z njimi organizirala trdne kooperacijske odnose.

Zemlja v tem delu Gorenjske ne nudi najboljših pogojev za intenzivno kmetijstvo, ker je preplavna, razen tega pa je zaradi zgodovinskih vzrokov in konfiguracije zemljišča močno sparcilirana. S postopno arondacijo in sodobnimi agrotehničnimi ukrepi ter s precejšnjimi investicijami (plan predvideva skupno milijardo in 180 milijonov din investicij) bodo bruto dohodek na 2000 ha zemljišč v družbenem sektorju povečali po načrtu od sedanjih 144.000 din na ha na 402.000 din na ha.

Proizvodni načrt in kolobar na področju družbene intenzivne proizvodnje bodo prilagodili smeri proizvodnje. Plan predvideva na posejanih površinah polovico travno deteljnih mešanic, četrtno okopavin in četrtno žit. Poudarek bo na živinorejski proizvodnji, ki naj bi z mesom in mlekom zalagala Jesenice, Bled in Radovljico. Računajo, da bo celotna proizvodnja mleka letno znašala 3.650.000 litrov (3.650 litrov na kravo ali 1.300 litrov več kot dosedaj), potrebe po mleku pa so preračunane na 2.700.000 litrov. Krite bodo tudi potrebe po mlečnih izdelkih (po

načrtu 120 ton), potrebe po krompirju (2.500 ton) in potrebe po sadju (242 vagonov). Delno bodo s 620 tonami v družbeni proizvodnji in s 400 tonami v kooperacijski proizvodnji krili tudi potrebe po mesu. Naj omenim še, da je po podatkih iz istega vira od celotne proizvodnje v zasebnem sektorju zdaj le 25% tržnih viškov, pa planu pa naj bi jih bilo čez sedem let že 50%. To nameravajo doseči s tridimi kooperacijskimi odnosi s kmeti in s specializacijo privatne proizvodnje. Glavni namen sedemletnega plana je namreč, da družba in kooperacijska proizvodnja skupaj v tem delu Gorenjske zadostita vsem potrebam potrošnikov s tistimi kmetijskimi proizvodi, za katere so tu pogoji.

Jeseniška občina ima že vsa pogoja leta težave s preskrbo s kmetijskimi pridelki. Jesenice so zaradi železarne močan potrošni center, ki pa zadostnega kmetijskega zaledja nima. Prav v tem je najbrž treba iskati vzrok ne le za skupen sedemletni proizvodni načrt razvoja kmetijstva, ampak tudi za združitev jeseniške zadrage, ki je preteklo leto uspešno zaključila, z zadrigo Jelovica v Radovljici, ki ima po ne povsem uradnih podatkih precej milijonov izgube. A. Triler

Kako z boljšim notranjim transportom poceniti proizvodnjo?

Mehanizacija in organizacija dela

Z majhnim prizadevanjem se ne da prihraniti veliko denarja

Analize in praktične izkušnje nekaterih tovarn na Gorenjskem so pokazale, da se v notranjem transportu skrivajo v vsakem podjetju velike rezerve. Prav tu si gorenjska podjetja prizadevajo, da bi izboljšala organizacijo dela, mehanizirala proizvodnjo ter kar se da najbolj zmanjšala proizvodne stroške. Sem v veliki meri sodi notranji transport, saj so podatki pokazali, da znašajo stroški notranjega transporta v nekaterih kolektivih 30 in celo 50 pa tudi več odstotkov. Delavci v proizvodnji veljajo le okoli 10 odstotkov stroškov. Najbolje bo, če si kar na nekaterih primerih ogledamo, kako pomemben je dobro organiziran notranji transport.

Med slabše v tem pogledu lahko štejemo tovarno »Plamen« v Kropi. Tu imajo transport organiziran na primitiven način, da delavci vozijo polizdelke iz enega obrata v drugega z navadnim vozikom. Seveda mora pri tem prevozu sodelovati več delavcev. To je zamudno in razumljivo neekonomično, da se delavci zadržijo tam kjer ni potrebno.

V jeseniški Zelezarni znašajo stroški notranjega transporta letno okoli 35 odstotkov. Vendar tega podatka ne moremo vzeti za popolnoma točnega, ker se praktično ne da izračunati za celo železarno, marveč le za posamezne ekonomske enote. Pri Zelezarni so zanimivi tudi drugi podatki, in sicer stroški transporta po železnici, razkladanje in nakladanje ter stojnine. Ti znašajo letno okoli 1 milijardo 513 tisoč dinarjev, od tega je bilo na primer lani za 120 milijonov stojnin. Če vzamemo, da je Zelezarna v 1962. letu plačala za stojnine 210 milijonov dinarjev, vidimo da so lani prihranili 90 milijonov dinarjev. Kako je Zelezarna uspelo? Vsekakor je to zasluga nabavnega sektorja, ki je dovoz

suvovin organiziral tako, da so na Jesenice prihajale enakomerno in se niso vlaki kopičili, kot je bil primer prejšnjega leta. Po drugi strani je to tudi odraz razumevanja med Zelezarno in železnico. V Zelezarni na Jesenicah si tudi prizadevajo, da bi pri razkladanju kmalu opustili žerjave in uvedli zračalnike, ki bodo enostavno vagon prevrnili in ga spet postavili na tračnico. Tak način razkladanja ima pri nas le železarna v Zenici. To bo nedvomno precej pocenilo proizvodnjo.

V »ELANU« v Begunjah opravljajo ves notranji transport z vilicarji. Les že v Lescah, ko pride z vlakom na železniško postajo, zložijo tako, da ga delavci potem sploh več ne primejo v roke. Ročno ga prekladajo samo še v umetni sušilnici, kjer dela trenutno še ni mogoče mehanizirati. Da bi čimbolj zmanjšali proizvodne stroške na račun transporta se v »ELANU« zelo trudijo. Pred časom so na primer smuči proizvajali še tako, da so morale kar po šestkrat sem in tja. Stroški so bili pri tem kar 15 odstotkov višji. Sedaj so v novi hali organizirali proizvodnjo tako, da opravijo smuči pot samo v eno smer. S tem so prihranili 10 odstotkov stroškov.

S podobnimi problemi se ukvarjajo tudi v tržiški tovarni čevljev »PEKO«. Tu pravijo, da bi bilo najbolj idealno, če bi vse operacije na izdelku naredili na tekočem traku. Vendar se za sedaj to še ne da. Pri posameznih vrstah čevljev je treba precej dela opraviti ročno. Zato je treba polizdelke voziti s primernimi voziki iz oddelka v oddelk. Strokovnjaki si prizadevajo, da bi promet mehanizirali.

Na Gorenjskem bi gotovo našli še dovolj spodbudnih primerov, je pa tudi še precej takih ki to dejavnost zanemarjajo. M. Živkovič

Letos nad 12 milij. din

Dolgoročni načrt za gradnjo triglavskih žičnic, kot je bil sprejet lani, teče kot je bilo predvideno. Tako so ugotovili na seji upravnega odbora Zavoda za izgradnjo športno turističnih objektov v triglavskem pogorju. Lani so za načrte in druga pripravljajalna in raziskovalna dela porabili nad 10 milijonov dinarjev. Letošnji proračun pa predvideva nad 12 milijonov dinarjev. Glavni nosilci teh izdatkov so radovljiška, jeseniška in kranjska občina. Prva žičnica iz Krmarice do Apnenice bo zgrajena do konca 1966. leta. To bo prvi del uresničitve skupnega načrta. Z gradnjo drugega dela pa naj bi začeli šele po 1970. letu.

Prijeten večer z mladinskim plesom

KRANJ — Čeprav je zaključni ples ob dokaj kvalitetno izvajani muziki zabavnega ansambla pripadnikov JLA iz kranjske garnizije nekako zasenčil kratkotrajni kulturno-zabavni program, ki naj bi bil izhodišče spoznavnega večera mladinskih aktivov kranjske občine in vojakov, je prva tovrstna prireditev zelo dobro uspela. Za to gredo največje zasluge mladini iz kranjske Planike, ki je z idejo uspela zvaliti v avlo občinske skupščine kakih 120 mladih ljudi — z željo, da bi se med seboj spoznali in izmenjali izkušnje. V glavnem so tudi program pri-

pravili in vodili planikovci, v pomoč pa jim je priskočil izkušeni gimnazijski pevski zbor, ki je pod vodstvom Janka Pribošiča odpel tudi zahtevno pesem zborja sužnjev iz Aide. — Ker doslej kranjska mladina še nima družabnih prostorov, v katerih bi se lahko sestajala, si podobnih občasnih večerov prav gotovo še želi. Morda bi jih kvečjemu kazalo spremeniti v tem smislu, da bi bila izvajanja pred plesom posvečena kakemu pomembnejšemu dogodku oziroma posameznemu problemu.

mali oglasi

prodam

Prodajam dve stavbni parceli. Voda in elektrika sta na parceli. Poizve se pri Jožetu Križnariju. Preddvor 8

Prodajam kmečkoga konja, 5 let starega, priučenega za vsa dela. Trboje 10, Smlednik

Prodajam večjo količino suhih butar. Voglje 90, Senčur

Prodajam kravo s teletom, primerno za rejo in travnik, velik 3 hektare, ali dam v najem. M. Konjedič, Delavska c. 39, Kranj

Prodajam 6 let staro kobilo in semenski krompir cvetnik. Strahinj 61, Naklo

Prodajam mizo in omaro za obleko. Matevž Zelnik, Senpetrška 29, Kranj

Prodajam dve kravi po izbiri. Tupaliče 30, Preddvor

PRODAJAMO karamboliran avto FIAT 600, prevoženih 60.000 km. Ogljed vozila možen vsak dan v »Ljubljana-transport« — p. e. Skofja Loka. Sprejemamo pismene ponudbe do 21. februarja do 14. ure. **ZAVAROVALNICA KRANJ**

PRODAJAMO osební avto znamke FIAT 600, leto izdelave 1960, 39.600 prevoženih km, začetna cena dinarjev 350.000. Ogljed vozila je možen vsak dan od 8. do 14. ure v mehanični delavnici Instituta za TBC Golnik. Sprejemamo pismene ponudbe do 25. februarja. **ZAVAROVALNICA KRANJ**

Investicijski biro Trbovlje

Inženirsko projektantsko podjetje
Rudarsko industrijske skupnosti »RUDIS«

išče za izvajanje inženirskih uslug v Zahodni Nemčiji

kvalificirane in visoko kvalificirane strojne ključavničarje (varilce, strugarje, rezkarje).

Delo v inozemstvu bo trajalo najmanj eno leto. Osební prejemki v domovini in v Nemčiji po posebni pogodbi. Vloge s kratkim življenjepisom in navedbo kvalifikacij poslati na tajništvo podjetja Trbovlje, Gimnazijska c. 16.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135. Telefon: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letno 1300, mesečno 110 dinarjev. Cena posameznih števil: sreda 10, sobota 20 din. Mali oglasi za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

Ivanov - Leonov: **GENERAL AFRIKA**

Geturi je dvignil glavo. »Ko sem bil še v skupini mladih bojevnikov,« je šepetal stavec, »je bila tvoja mati še prav neumno dekle in ni hotela oditi z menoj. Pravila je, da nisem podoben pravemu bojevniku. Jaz! Jaz, ki sem ubil leva s kopjem! Pogledaj me, sin! Mar nisem podoben bojevniku?«

Geturi je pogledal suhljato očetovo postavo.

»Toda ženske je prav težko razumeti. Razumeti in dojeti. Slab moški se jim zdi dober, pameten in pogumen moški pa slab. Morda jih razume vsemogočni Ngai! In ko me je zavrnila,« je stavec še bolj utišal glas, »sem se spomnil na mundo-moga. Odšel sem k njemu. Če je želel, je lahko z besedo umoril človeka ali prebudil mrtveca. Prišel sem k njemu v kolibo, padel predenj in rognoznic in ga dolgo prosil. In izročil mi je zdravilo in me naučil urokov. In predniki so mi podarili sina, kakršni si ti.«

Geturi je pozornó poslušal. Potovanja v daljne dežele niso izbrisala vere njegovih prednikov. Duhovi prednikov pomagajo tistim, ki jih spoštujejo in zanje skrbijo.

»Povej mi, kakšno je zdravilo in kakšen urok, oče!«

Stavec je molčal. Premišljeval je in strmel v umirajoči plamen. Potem je prav tiho zašepetal:

»Tabu, sin; ni dovoljeno.« — Nagnil se je k sinu.

»Pojdí k mundo-mogu. Njegove čarovnije so močnejše kakor očetove. In skrbí, da te nihče ne bo videl.«

Nekaj minut zatem je Geturi, poln upanja, stopal proti kolibi mundo-moga in se oziral na vse strani.

ostalo

PGD Kokrica obvešča lastnike pozabljenih plašev na pustni večer, da jih lahko dobijo nazaj. 696

Dvema dekletoma nudim opremljeni sobi. Naslov v oglašnem oddelku 697

Takoj rabim 100.000 dinarjev. Do decembra vrnem 115.000 dinarjev. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »sigurno« 698

Zamenjam elektromotor 5 KM za 7 do 8 KM. Klanc 29, Komenda 699

Delavska univerza Kranj je pripravila za današnji dan izredno privlačno predavanje znanega novinarja Dela Bogdana Pogačnika: »S slovenskim oktetom po Ameriki«. Predavanje bo danes, ob 19.30 uri v Delavskem domu. Vhod 4 700

Takoj sprejemam dva pomočnika, kleparja in monterja centralnih kurjav. Samsko stanovanje zagotovljeno. Silvester Krusec, St. Vid 106, Ljubljana 701

Iščem sobo in kuhinjo v bližini Kranja. Dam 120.000 dinarjev naračade. Ponudbe poslati na oglašni oddelku pod »Nujno« 702

Solidnemu moškemu oddam opremljeno sobo. Poizve se v oglašnem oddelku 552

Oddam sobo. Naslov v oglašnem oddelku 703

30-letni fant mirnega značaja z izobrazbo in svojo hišo, želi resnega poznanstva s poštenim in priklupnim dekletom do 28 let, po možnosti z nekaj gotovine. Tajnost z jamčena. Ponudbe poslati na oglašni oddelku pod »Resno« 704

Takoj odkupimo večje količine lipovega žaganega lesa vseh dolžin, širin in kvalitetenih razredov. Debelina desk 37 mm. Cena po dogovoru.

LESNO-GALANTERIJSKI OBRAT JESENICE

Kranjske opekarne, Kranj, iščejo sodelavca

ANALITIKA PROIZVODNJE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z zanimanjem za ekonoimiko in tehnologijo. Nastop službe takoj. Plača po pravilniku o osebnih dohodkih.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil ljubljeni mož, dragi oče, brat, stari oče in stric

ANTON PORENTA
Markov oče

Na zadnji poti ga bomo spremili danes, 19. februarja ob 15. uri, izpred hiše žalosti Crngrob 5, Zabnica, na farno pokopališče v Stari Loki.

Crngrob, Trača, Smlednik, Sk. Loka, Tržič, Vojnik

Zalujoči: žena Miel, sinova Tone in Stane z družinoma, hčerke Lojzka, Renka in Anica z družinami, hčerki Marinka in Ivanka, sinova Janko in Jože, sestra Marija in ostalo sorodstvo

Hladna in temna noč je prekrila zemljo z neizmernim črnim plaščem. Le skozi odprtino pri vratih v kolibo je bilo videti motno svetlo prago. V zraku je lebdeła napetost. Nočna ptica je predirljivo kričnila nad mladeničevo glavo in zadrževala s krič in potem je povsod naokoli zavladala tišina.

Geturi je stopil v kolibo. Mundo-mog je sedel s prekrizanimi nogami na leopardovi koži in pripravljaval talisman ob slabotni svetlobi lojenke. Ni bil star, čeprav so se mu debela lica povesila. Nosičnice potlačene nosu so bile razprte, ko da vohlja. Naizanimivlje v njegovem obrazu pa so bile oči. Popolnoma črne so plamtele v vročinem lesku in sočasno vzbujale strah in zaupanje.

Po stenah so viseli vsemogočni talismani in fetiši; antilopji rogoví, sušeno krokodilje srce, vrečica s čarodajnimi zelišči, hijenin zob, otroški pasovi iz lila in mnoga druga sredstva proti zavistnemu in boleznim, ki jih prenašajo prehlad in hudobni duhovi in ki vselej preganjajo človeka. Kupcevo je bilo mnogo in mundo-mogo je delal podnevi in ponoči.

Čarovnik je dvignil glavo, zamišljeno pogledal obiskovalca in se spet lotil dela. Kdor kaj potrebuje, lahko čaka. Ta mundo-mogo je bil izkušen. V osnovno šolo je hodil k ameriškemu misijonarju-baptistu, znal je pisati v jeziku kikujú in nekaj v angleščini in do bro je poznal evangelij: tako se je lahko preprial z novo spreobrnjenimi kristjani, ki so prihajali k njemu po čarovna sredstva proti ženini nezvestobi ali glavobolu; z dejstvi jim je dokazoval, da jih Mzungi, ki pridigajo krščansko moralo, pravzaprav varajo, ker se sami ne ravnaajo po tej moralí, ropajo tuje dežele in žalijo svoje bližnje. Misijonarji so se z njim neprestano vojskovali, poskušali so ga obdolžiti kot čarovnika — čarovníštvo je bilo zakonito prepovedano — in mu grozili, da ga bodo zaprli. Toda mundo-mogo je bil vedno previden. In prvo znamenje nevarnosti je dal običajni poglavar Mkomba, ki so ga kolonialne oblasti postavile, da bi izvajal njihove zakone.

Mundo-mogo je spet dvignil glavo. Hladen, mračen pogled se je zapičil v Geturija. Mundo-mogo ga je dolgo opazoval in Geturi se je pričel bati. Začel je opazovati talismane po stenah, vendar zaman. Temna koliba se mu je zardela podobna jamam, kjer živijo hudobni duhovi. Črne sence so bile podobne strašnim in neznanim prikaznim. Po hrbtu ga je hladno spreletelo. Geturi je zbral vso voljo, da bi se ne zbal in zbežal.

Priprave na 42-urni delovni teden v tržiški tovarni »PEKO«

Surovin zmanjka, ko so najbolj potrebne

TRŽIČ — V tržiški tovarni čevljev »PEKO« se z vsó vnmemo pripravljajo na skrajšan 42-urni delavnik. S tem v zvezi so že marsikaj ukrenili. Postavili so posebno komisijo, ki bo natančno proučila možnosti prehoda na skrajšani delovni čas.

Po sedanjí temeljiti analizi imajo največ težav s surovinami. Teh namreč zmanjka, ko so najbolj potrebne. Pomanjkanje surovin ni tako enostavno rešiti.

Sedaj je vsa leta dogajalo in tako je tudi letos, da bodo šele proti koncu marca dobili vse potrebne surovine za jesensko sezono. To vsekakor ni v skladu s sodobno industrijsko proizvodnjo in dolgoročnim planiranjem, kar je osnova za dobro gospodarjenje.

V »Peku« menijo, da velkokrat pridejo do navskrižj s trgovci. Trgovci hočejo po svoje, tovarna pa ne more vedno zadovoljiti njihovih potreb. Je še cela vrsta drugih težav, kot na primer notranji transport, čeprav ga imajo že dobro urejenega. Prekratki so tudi dobavni roki. Vse to bodo dobro analizirali pred prehodom na skrajšani delavnik. M. Z.

Za lepši izgled Jesenic - hortikulturno društvo

IZ NEKDAJ skromnega industrijskega mesteca so postale Jesenice po osvoboditvi industrijsko mesto, katerega ponos so poleg industrije številni novi stanovanjski bloki, stolpnice in mnoge nove stanovanjske in druge zgradbe.

Hortikulturni odsek, ki je deloval že leto dni v okviru Turističnega društva Jesenice, se je trudil, da bi pripomogel k zunanji ureditvi Jesenic. Novodograjene stanovanjske stavbe stoje med razvalinami popačenih nasadov, podrtih plotov ali med kamenjem in je dohod do njih v mnogih primerih kaj žalosten. Vzrok je v neurejenih virih sredstev komunalnih dejavnosti, pomanjkanju predpisov in hortikulture dejavnosti.

Hortikulturni odsek turističnega društva Jesenice, ki je štel že nad sto članov, se je prav iz teh razlogov odločil za osamosvojitve in ustanovitev hortikulturnega društva na Jesenicah. Stevilna udeležba na ustanovnem občnem zboru je pokazala izredno zainteresiranost za dejavnost društva, ki naj pripomore, da bodo postale Jesenice lepo industrijsko mesto. Društvo pa je pred začetnimi težavami, kajti občinska skupščina nima v svojem predračunu predvidenih sredstev za ureditev javnih nasadov in podobnega, čeprav vlagajo ostale občine v ta namen težke milijone. Izeleda, da je vloga zelenja v okviru urbanizacije mesta in komunalne dejavnosti premalo priznana. Tuje radi ugotavljajo lepote naših krajev, pa tudi neurejenost, zato bi bilo potrebno dati predvsem Jesenicam negovane nasade. Predstavniki Hortikulture zveze Slovenije je dejal: »Ker imajo Jesenice skoraj več dimnikov kot dreves in ker železarski vpliv postopno odraavlja vse naravne lepote, ki so nekoč krasile Jesenice, je bila ustanovitev hortikulturega društva nujna.«

Še dober mesec na drsalkah

BLEJ, 11. februarja — Vsak dan je topleje in se živo srebro že krepko dvigne nad ničlo tudi na Gorenjskem. Toda to ledu na Blejskem jezeru prav nič ne škodi. Trenutno je ledena plast na jezeru debela nad 40 centimetrov. Domačini pravijo, da se led še ne topi, marveč se še debeli. Računajo, da bo dosegel debelino do 60 centimetrov, če bo vreme ostalo takšno kakršno je sedaj. Torčji, če ne bo odjuge, predvidevajo, da bo led zgnil šele čez dober mesec. Gotovo bodo še naprej prišli na svoj račun drsanci in tisti, ki si tudi s »fičkom« upajo na ledeno ploskev. M. Z.

Ker obsega delovni program društva poleg rednih predavanj tudi tekmovanja v urejanju vrto, nasadov in urejanje okoliških naselij, vzgajanja rož in ljubiteljev rož, bi bilo prav, da bi dobilo društvo podporo od vseh. — U.

BODICE

Cez te autobuse se ljudje ne prestando kregajo in bodijo k meni, da mi je že bodic zmanjkalo. Zato bom povedal samo tisto, kar si mi je zgodilo. Čakal sem v ponedeljek zjutraj od pol osmih zeprejši na policijski postaji med Naklomo in Kranjem. Kav dva avtobusa sta šla mimo, šele tretji se me je usmilil, čeprav je tam redna postaja v vsemih znaki in urejenim postajališčem. In prav isto se mi je zgodilo prejšnji ponedeljek, ko sem čakal avtobus v Plevni pri Loki ob 17.10 za Kranj. Kar mimo ni peljal. Verjetno zato, ker šofer ni videl bodic na meni. Pravim, da bi morali biti vsi enaki.

Ne vem, če so uslužbenci uprave treoskega podjetja Zelenine v Radovljici prejšnji petek opoldne zapazili, da sem im zeprejši čil bodico v zaklenjena vrata. Ime sem opravek in bile so uradne ure. Čil vrata zaklenjena! Znotraj na govornice, smeh in tekanje sem ter tja. Dolgo sem trkal, butal na vratih, vpil, da so mi prišli odsvet. Ponekod so pa službe res lahke, sem si mislil in če bom le zvedel za kakšen njihov razpis za službo se bom takoj prijavil.

Na mostu pri Šeširju v Loki pa sem srečal vavence, ki nosijo tople malice iz neke menze uslužbencem na avtobusno postajo. Z neprimernimi posodami se mučijo s tistimi malicami. In kako naj jim pomagam? Če mi bo Marjana pustila, jim bom kar od doma prinesel drugačno posodo.

Graditeljem osnovne šole na Trati pri Skofji Loki se ne bi rad zameril, ker upam, da me bodo povabili na posebno slavlje, ki ga menda pripravljajo za uspeh pri delu. Streho so namreč tako zgradili, da že dve zimi hudo zamaka. In pomislite, kaj pomeni voda v tem času, ko posod jokajo zaradi suše, pomanjkanja vode in elektrike. So pa res tiči.

Lepo Vas pozdravlja
Vaš BODIČAR

»Zakaj prihajaš tako pozno?« — Mundo-mogo je govoril počasi, ne da bi umaknil stekleni pogled z obiskovalca. »Ta, ki si jo izbral za nevesto, te ne želi videti?«

Moč tega človeka je pretresla Geturija. Ni vedel, da mladenič, ki so jih dekleta zavrnila in prevarala, večkrat skrivaj zahajajo semkaj. Geturi je zbral vso moč, da mu glas ne bi drhtel in da ne bi jecjal, in povedal vse o svoji ljubezni do Vanžiko.

»Prav, da si prišel. Vendar ne sme nihče vedeti, kaj se tukaj dogaja. Oblasti zapirajo, ne upošteva je, kdo si: mundo-mogo, ki zdravi ljudi in jih brani pred hudobnimi duhovi, ki prinašajo bolezní; ali murogo, hudoben čarovnik, ki se ukvarja s čarovništvom in prinaša ljudem bolezen in smrt. Mzungu je neumen kakor nosorog, vendar ima v rokah oblast.«

»Mzungi so pobrali vso našo zemljo,« je spregovoril Geturi, toda mundo-mogo je lahko odmahnil z roko.

»Poslušaj me. Kdor govori, seje, kdor molči, žanje. Dal ti bom talisman, kos čudežnega drevesa ambani, drevesa ljubezni. Vzemi ga in si zapomni rotilo.«

Čarovnik je izgovarjal besede z zamolklim globokim glasom, ki je prihajal iz trebuha, z glasom, kakršnega imajo samo mundo-mogi. In Geturi je šepetaje ponavljal besedo za besedo.

»Če ne boš nišesar pozabil, te bo dekle vzljubilo. In dokler te ne vzljubi, morata z očetom skrbeti za tabu, sicer bo moč talismane usahnila: ne smeta se dotakniti lesa, jesti banan ali se pogovarjati z ženskami. Pomoli k božanstvu!«

Geturi je želel plačati, toda mundo-mogo je zavrnil plačilo.

»Plačal mi boš, ko te bo dekle vzljubilo. Nisem mundo-mogo takšne vrste, da bi se bal, ker njegova čarovnija ne bo delovala in zato vnaprej sprejemal plačilo. Pripeljal boš belo kozo.«

Geturi je odšel. V njegovih rokah je bilo zdaj sredstvo. . . .

ki se mu Vanžiko ne bo mogla upirati. Zdaj je bil vsemogočen. Uboga mala Vanžiko! Skoraj bi jo žalil. »Vendar me« bo vzljubila in ne bom je vzel s silo,« si je dopovedoval. In to opravičilo ga je potešilo.

Očetu je omenil tabu in legel h počitku.

Geturi je komaj dočakal sončni vzhod. Oborožil se je s svojim talismanom in se odpravil, da bi si pridobil Vanžikino naklonjenost. V uspeh ni dvomil.

